

Сряда, 3 септември 2008 г.

Грузия

P6_TA(2008)0396

Резолюция на Европейския парламент от 3 септември 2008 г. относно положението в Грузия (2009/С 295 Е/08)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Грузия, и по-специално резолюциите от 26 октомври 2006 г. относно положението в Южна Осетия ⁽¹⁾ и от 29 ноември 2007 г. ⁽²⁾ и 5 юни 2008 г. относно положението в Грузия ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 ноември 2007 г. относно укрепването на европейската политика на добросъседство (ЕПЦ) ⁽⁴⁾ и своите резолюции от 17 януари 2008 г. относно по-ефективна политика на ЕС за Южен Кавказ ⁽⁵⁾ и относно нов подход в регионалната политика за Черно море ⁽⁶⁾,
- като взе предвид приетия съвместно с Грузия план за действие в рамките на ЕПЦ, който включва ангажимент за сътрудничество за уреждане на вътрешните конфликти на Грузия,
- като взе предвид Съвместното действие 2008/450/ОВППС на Съвета от 16 юни 2008 г. относно по-нататъшния принос на Европейския съюз към процеса за разрешаване на конфликта в Грузия/Южна Осетия ⁽⁷⁾ и други предишни съвместни действия на Съвета по същия въпрос,
- като взе предвид предишните си резолюции относно отношенията между ЕС и Русия, и по-специално резолюцията си от 19 юни 2008 г. относно срещата на високо равнище между ЕС и Русия на 26—27 юни 2008 г. в Ханти-Мансийск ⁽⁸⁾,
- като взе предвид заключенията от извънредното заседание на Съвета по общи въпроси и външни работи относно положението в Грузия от 13 август 2008 г.,
- като взе предвид заключенията от извънредното заседание на Европейския съвет ⁽⁹⁾, състояло се в Брюксел на 1 септември 2008 г.,
- като взе предвид резолюциите на Съвета за сигурност на ООН S/RES/1781 (2007) и S/RES/1808 (2008), които подкрепят териториалната цялост на Грузия и последната от които удължава мандата на мисията на наблюдателите на ООН в Грузия (UNOMIG) до 15 октомври 2008 г.,
- като взе предвид решение № 861 на Постоянния съвет на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 19 август 2008 г. относно увеличаване на броя на военни наблюдатели в мисията на ОССЕ в Грузия,
- като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище на НАТО в Букурещ на 3 април 2008 г. и резултата от срещата на Съвета на НАТО на 19 август 2008 г.,
- като взе предвид член 103, параграф 4 от своя правилник,

⁽¹⁾ ОВ С 313 Е, 20.12.2006 г., стр. 429.

⁽²⁾ Приети текстове, P6_TA(2007)0572.

⁽³⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0253.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P6_TA(2007)0538.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0016.

⁽⁶⁾ Приети текстове P6_TA(2008)0017.

⁽⁷⁾ ОВ L 157, 17.6.2008 г., стр. 110.

⁽⁸⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0309.

⁽⁹⁾ Съвет на Европейския съюз, документ 12594/08.

Сряда, 3 септември 2008 г.

- А. като има предвид, че ЕС продължава да се ангажира с подкрепата за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Грузия в рамките на нейните международно признати граници;
- Б. като има предвид, че раздаването на руски паспорти на гражданите в Южна Осетия и подкрепата за сепаратисткото движение, заедно със засилени военни действия от страна на сепаратистите срещу села с грузинско население, задълбочиха напрежението в Южна Осетия, в съчетание с широкообхватни руски военни маневри през юли 2008 г. в близост до границата с Грузия;
- В. като има предвид, че след продължилите няколко седмици повишено напрежение и схватки между страните и провокации от страна на сепаратистките сили в Южна Осетия под формата на бомбени атентати, смъртоносни сблъсъци, престрелки и обстрелване с артилерийски огън, причинили смъртта на много цивилни лица и оставили още повече ранени, в нощта 7 срещу 8 август 2008 г. грузинската армия започна изненадваща артилерийска атака срещу Цхинвали, последвана от сухопътна операция с танкове и войници с цел възвръщане на контрола над Южна Осетия;
- Г. като има предвид, че Русия отговори незабавно, след дългосрочна военна подготовка, с масирано контра-настъпление като изпрати танкове и пехота и бомбардира няколко места в Грузия, включително град Гори, и блокира грузинските черноморски пристанища;
- Д. като има предвид, че около 158 000 души бяха насилствено откъснати от родните си места заради кризата и бяха принудени да напуснат домовете си, и че те трябва да бъдат подпомогнати в усилията си да се завърнат; като има предвид, че наличието на касетъчни боеприпаси, невзривени артилерийски снаряди и сухопътни мини, както и че руските предупреждения и липсата на сътрудничество правят завръщането опасно;
- Е. като има предвид, че инфраструктурата на Грузия пострада тежко от военните действия на Русия и като има предвид, че е необходима хуманитарна помощ;
- Ж. като има предвид, че международни изследователи в областта на правата на човека и военни анализатори са документирали употребата от руските военни части на касетъчни боеприпаси в Грузия, вследствие на което са останали хиляди невзривени артилерийски снаряди в районите на конфликта; като има предвид, че Грузия също призна употребата на касетъчни бомби в Южна Осетия близо до тунела Роки;
- З. като има предвид, че на 12 август 2008 г. президентите на Грузия и Русия се обвързаха със споразумение въз основа на положените от ЕС усилия за посредничество, в което се предвижда незабавно прекратяване на огъня, оттеглянето на грузинските и на руските сили на позициите им отпреди 7 август 2008 г. и започването на международни преговори относно международен механизъм, който да бъде установен бързо, за да се подготви мирно и трайно разрешение на конфликта;
- И. като има предвид, че на 19 август 2008 г. НАТО преустанови редовните връзки на високо равнище с Русия с аргумента, че военните действия на Русия са били „несъразмерни“ и „несъвместими с мироопазващата ѝ роля в някои части на Грузия“ и че отношенията с Русия не могат да продължат „както обикновено“, докато в Грузия остават руски военни части;
- Й. като има предвид, че на 22 август 2008 г. Русия изтегли танкове, артилерия и стотици военни от техните най-предни позиции в Грузия, но продължава да контролира достъпа до пристанищния град Поти южно от Абхазия, а руското правителство обяви, че ще остави военни части в зона на сигурност около Южна Осетия, като ще установи осем контролно-пропускателни пунктове, в които ще бъдат разположени руски военни части;
- К. като има предвид, че на 25 август 2008 г. горната камара на руския парламент прие резолюция, с която поиска президентът да признае независимостта на грузинските отцепнически региони Абхазия и Южна Осетия, която бе последвана от решението на президента Медведев на 26 август 2008 г. Русия официално да признае двете области за независими държави;
- Л. като има предвид, че този конфликт има съществено отражение върху регионалната стабилност и сигурност и ще надхвърли в значителна степен рамките на преките отношения между всички страни в конфликта, и евентуално ще повлияе на отношенията между ЕС и Русия, европейската политика на добросъседство (ЕПД), черноморския регион и отвъд него;

Сряда, 3 септември 2008 г.

- М. като има предвид, че ЕС трябва да запази пълно политическо единство в своя отговор на кризата в Грузия и да изразява единна позиция, по-специално в отношенията си с Русия; като има предвид, че процесът за постигане на мирно и трайно разрешение на конфликтите в Грузия и в Кавказ ще наложи обстойно да се преразгледа ЕПД и да се поемат нови ангажименти спрямо целия регион, в сътрудничество с всички европейски и международни организации, по-специално с ОССЕ;
- Н. като има предвид, че миналата седмица грузинското правителство преустанови дипломатическите отношения с Русия и Руската федерация отвърна със същото,
1. Счита, че конфликтите в Кавказ не могат да бъдат разрешени с военни способности и остро заклеймява всички, прибегнали до сила и насилие, за да променят положението в грузинските отцепнически територии Южна Осетия и Абхазия;
 2. Призовава Русия да зачита суверенитета и териториалната цялост на Република Грузия и неприкосновеността на нейните международно признати граници, и следователно остро осъжда признаването от страна на Руската федерация на независимостта на грузинските отцепнически територии Южна Осетия и Абхазия в противоречие с международното право;
 3. Изтъква, че всяко решение относно окончателния статус на Южна Осетия и Абхазия трябва да е обусловено от съблюдаването на основните принципи на международното право, включително Заключителния акт на конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа от 1975 г. (Заключителен акт от Хелзинки), по-специално по отношение на завръщането на бежанци и зачитането на тяхното имущество, както и гарантирането и зачитането на правата на малцинствата;
 4. Осъжда неприемливите и несъразмерни военни действия от страна на Русия и дълбокото навлизане в територията на Грузия в нарушение на международното право; подчертава, че няма основателна причина Русия да нахлува в Грузия, да окупира части от нейната територия и да заплашва да се наложи над правителството на една демократична държава;
 5. Изразява съжаление за загубите на човешки живот и страданията, причинени от произволната употреба на сила от всички страни в конфликта;
 6. Изразява дълбока загриженост относно последиците от руските мини върху социалната и стопанска дейност на Грузия, по-специално по отношение на взривяването на 16 август 2008 г. на железопътен мост в близост до Каспи, разположен на основната железопътна връзка между Тбилиси и Потси, както и експлозията, причинена на 24 август 2008 г. в близост до Гори от влак с гориво, превозващ суров нефт от Казахстан за износ през Потси; подчертава, че и двете действия са в нарушение на ангажимента за прекратяване на огъня;
 7. Отново изразява твърдото си убеждение в принципа, че никоя трета държава няма право на вето върху суверенното решение на друга държава да се присъедини към която и да е международна организация или съюз, нито право да дестабилизира демократично избрано правителство;
 8. Подчертава, че партньорството между Европа и Русия трябва да се основава на зачитане на основните правила за европейско сътрудничество, което се потвърждава с действия, а не само на думи;
 9. Приветства председателството на ЕС за ефикасността и бързината, с която реагира на този конфликт, както и за проявеното от държавите-членки единство при посредничеството между двете страни в конфликта, което спомогна за подписването на план за прекратяване на огъня; в тази връзка приветства заключенията от горепосоченото извънредно заседание на Европейския съвет;
 10. Настоятелно призовава Русия да спазва всички свои ангажименти съгласно споразумението за прекратяване на огъня, постигнато и подписано посредством дипломатическите усилия на ЕС, като се започне от пълното и незабавно изтегляне на нейните войски от самата Грузия и намаляване на военното ѝ присъствие в Южна Осетия и Абхазия до размера на руските сили, разположени с мироопазваща цел в двете провинции преди избухването на конфликта; осъжда мащабното плячкосване, извършено от руските сили, участвали в нахлуването, и придружаващите наемни войници;
 11. Изисква спешно провеждане на независимо международно разследване, за да се установят фактите и да се постигне по-голяма яснота по отношение на определени твърдения;

Сряда, 3 септември 2008 г.

12. Настоятелно призовава Грузия, която е ратифицирала Римския статут на Международния наказателен съд, както и руските органи да предоставят подкрепа и да сътрудничат изцяло със службата на прокурора на Международния наказателен съд по отношение на разследването на трагичните събития и нападенията срещу граждани по време на конфликта, за да се определи чия е отговорността и отговорните да бъдат предадени на съд;
13. Призовава руските и грузинските органи да предоставят пълна информация относно областите, в които техните войски са пускали касетъчни бомби, с оглед започването на незабавни операции по обезвреждане на мини, за да се избегнат още жертви сред невинните цивилни лица, както и да се улесни безопасното завръщане на разселените лица;
14. Призовава ЕС, НАТО и неговите членове да използват, въз основа на обща позиция, всички възможности за убеждаване на руското правителство да спазва международното право, което е необходимото условие за изпълнението на отговорна роля в международната общност; припомня на Русия нейната отговорност като държава с право на вето в ООН по отношение на световния мир;
15. Призовава Съвета и Комисията да преразгледат политиката си спрямо Русия, в случай че Русия не изпълни ангажиментите си съгласно споразумението за прекратяване на огъня; поради това подкрепя решението на Европейския съвет да отложи преговорите за споразумение за партньорство и сътрудничество до изтеглянето на руските войски на позициите им отпреди 7 август 2008 г.;
16. Призовава Комисията да предложи споразумения за облекчаване на визовия режим и реадмисия с Грузия, които да са най-малкото равностойни на тези с Русия;
17. Призовава държавите-членки да преразгледат издаването на визи за осъществяване на икономически дейности на територията на Южна Осетия и Абхазия;
18. Решително осъжда принудителното изселване на грузинци от Южна Осетия и Абхазия и призовава *de facto* органите на Южна Осетия и Абхазия да гарантират безопасното завръщане на разселеното цивилно население в съответствие с нормите на международното хуманитарно право;
19. Приветства инициативите на ОССЕ за увеличаване на броя на невъоръжените наблюдатели; призовава за по-нататъшно укрепване на мисията на ОССЕ за Грузия, с пълна свобода на придвижване на територията на цялата страна, и насърчава държавите-членки на ЕС да подпомогнат тези усилия;
20. Призовава за решителен принос на ЕС към предвидените международни механизми за разрешаване на конфликта и следователно приветства решението на Европейския съвет да разположи мисия от наблюдатели в рамките на европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), която да допълва мисиите на ООН и ОССЕ и да поиска мандат от ООН или ОССЕ за мироопазваща мисия на ЕПСО;
21. Приветства активната и продължаваща подкрепа на ЕС по отношение на всички международни усилия за намиране на мирно и трайно решение на конфликта, и по-специално ангажимента на Съвета за подкрепа на всички усилия на ООН, ОССЕ, както и на други усилия за уреждане на конфликта; по-специално приветства решението да се назначи специален представител на ЕС за кризата в Грузия;
22. Приветства ускореното отпускане от Комисията на пакет от 6 млн. евро за хуманитарна помощ за цивилни лица, който трябва да бъде подсилен с по-нататъшно отпускане на средства въз основа на оценка на нуждите на място; отбелязва спешната необходимост от помощ за възстановяване след конфликта;
23. Приветства решението на Съвета да свика международна донорска конференция за възстановяването на Грузия и настоятелно призовава Съвета и Комисията да проучат възможността за мащабен план на ЕС за финансова подкрепа за възстановяване на засегнатите грузински области и да осигурят по-силно присъствие на ЕС в тази държава, както и в целия регион;
24. Призовава всички страни в конфликта да разрешат пълен и безпрепятствен достъп на хуманитарна помощ до пострадалите, включително до бежанците и вътрешно разселените лица;

Сряда, 3 септември 2008 г.

25. Застъпва становището, че придаването на по-подчертан международен характер на механизмите за разрешаване на конфликти ще благоприятства търсенето на решения на конфликта в Грузия, както и на другите неразрешени конфликти в Южен Кавказ; поради това предлага ЕС да свика „Транскавказка мирна конференция“ като ключов елемент от този процес; счита, че на тази конференция следва да се обсъдят международните гаранции относно пълното зачитане на гражданските и политическите права и насърчането на демокрацията чрез съблюдаване на принципа на правовата държава в международен план; подчертава, че конференцията следва също да предостави възможност за изслушване на позициите на групите в Кавказкия регион, които не разполагат с представители или са лишени от глас;
26. Призовава Съвета и Комисията да развият ЕПД по-нататък, като я адаптират по-добре към потребностите на нашите източни партньори, включително като задълбочат ангажиментите на ЕС в черноморския регион, да разгледат предложението на Европейския парламент за Европейско икономическо пространство плюс (ЕИП+) или шведско-полското предложение за източно партньорство, както и да ускорят установяването на зона за свободна търговия, по-специално по отношение на Грузия, Украйна и Република Молдова; отбелязва, че при либерализацията на визовата политика на ЕС спрямо тези страни трябва да се вземе предвид факта, че в тази област на Русия са предоставени по-добри условия, отколкото на тези страни;
27. Подчертава взаимната свързаност на редица проблеми в региона на Южен Кавказ и необходимостта от всеобхватно решение под формата на пакт за стабилност, с включване на основните външни фактори; подчертава необходимостта от повишаване на сътрудничеството със съседните държави от черноморския регион посредством създаване на специален институционален и многостранен механизъм, като например Черноморски съюз, и посредством организиране на международна конференция по въпросите на сигурността и сътрудничеството в региона на Южен Кавказ; следователно приканва Комисията да представи конкретни предложения на Парламента и Съвета за създаването на многостранна рамка за черноморския регион, включително за Турция и Украйна; счита, че съседните държави, като например Казахстан, следва да бъдат включени в интерес на стабилността на целия регион и на енергийните потоци;
28. Припомня, че на срещата на високо равнище на НАТО в Букурещ на 3 април 2008 г. се постигна съгласие относно бъдещото членство на Грузия в Алианса;
29. Подчертава значението на Грузия за подобряване на енергийната сигурност на ЕС като осигурява път за пренос на енергия, алтернативен на този през Русия; счита, че е от решаващо значение ефективно да се защити съществуващата инфраструктура, като например тръбопровода Баку—Тбилиси—Джейхан и призовава Комисията да предостави на Грузия необходимата за тази цел помощ; очаква твърд политически и бюджетен ангажимент от страна на ЕС при осъществяването на проекта за изграждане на тръбопровода Набуко, който ще преминава през територията на Грузия, който е признат като приоритетен за ЕС проект и ще представлява най-сериозната алтернатива на проектите, предприети в сътрудничество с Русия, които потенциално увеличават икономическата и политическа зависимост на държавите-членки от Русия;
30. Призовава Съвета и Комисията да продължават да полагат усилия за приемане на обща енергийна политика на ЕС, която да включва нуждата от разнообразяване на източниците на доставки;
31. Счита, че сътрудничеството в Южен Кавказ не следва да предполага взаимно изключващи се зони на влияние между ЕС и Русия (т.нар. „сфери на интереси“);
32. Счита, че ролята на ЕС в настоящата криза подчертава необходимостта от укрепване на европейската външна политика и политика на сигурност и отбрана и счита, че Договорът от Лисабон, включително създаването на длъжността върховен представител, клаузата за солидарност и политиката на ЕС за енергийна сигурност, са правилният начин за постигане на това;
33. Подчертава необходимостта от запазване на стабилността в региона на Южен Кавказ и призовава правителствата на Армения и Азербайджан да допринесат за постигането на тази цел, като същевременно спазват всички свои международно поети ангажименти;
34. Потвърждава отново принципа, че плуралистичното и демократично управление, в съчетание с функциониращи опозиционни партии и зачитане на правата на човека и гражданските права, са най-добрата гаранция за стабилност в целия регион на Южен Кавказ;
35. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, държавите-членки, президентите и парламентите на Грузия и на Руската федерация, НАТО, ОССЕ и Съвета на Европа.